

[Justitsministeren.]

handlingen af den nye afbetalingslov af 11. juni 1954 blev der indsat en bestemmelse, hvorefter der skal udbetales 15 pct. af afbetalingsprisen, hvis afdragstiden er på mere end et år, og ellers $\frac{1}{12}$. Motiveringen for denne bestemmelse var, at salg uden udbetaling eller med en lille udbetaling ofte medfører, at kunderne foretager køb, der står i misforhold til deres økonomiske evne. Inden disse regler trådte i kraft, kom som led i en række forbrugsbegrænsende foranstaltninger forhøjelsen af udbetalings-satserne i det tillæg til afbetalingsloven, som det ærede medlem omtalte.

Med hensyn til virkningen af bestemmelserne i loven af 11. juni 1954 og tillægget af 30. september 1954 er forholdet det, at afbetalingssalget utvivlsomt er gået tilbage ligesom i andre lande, hvor der er stillet krav om en minimumsudbetaling, og det er også rigtigt, at en del varer, der efter de gamle regler ville være blevet solgt på afbetaling, nu sælges på kredit uden gyldigt ejendomsforbehold, almindeligvis som kontosalg. Denne udvikling måtte ventes allerede som følge af bestemmelserne i loven af 11. juni 1954, og hvor stor en andel forhøjelsen af satserne har haft, kan ikke siges. Imidlertid er det næppe sandsynligt, at kontosalget er steget i samme grad, som afbetalingssalget er gået ned, idet sælgeren ved kontosalg ikke har nogen sikkerhed for at få sit tilgodehavende og derfor kun kan sælge til kunder, hvis soliditet han ikke har grund til at betvivle, eller må regne med tab.

Nogen oversigt over virkningerne af de forhøjede satser har vi ikke, og det vil være vanskeligt at få et klart billede heraf, da lovændringen virker sideordnet med andre forbrugsbegrænsende foranstaltninger, men justitsministeriet vil følge udviklingen og derunder søge at drage nytte af nogle fornylig af monopoltilsynet foretagne undersøgelser indenfor enkelte brancher. Det er rigtigt, at forhøjelsen af satserne er midlertidig og kan bortfalde ved kongelig anordning; jeg tvivler blot om, at tiden hertil er inde.

I anledning af det ærede medlem hr. Thestrups udtalelser vedrørende forskellige retsplejespørgsmål skal jeg bemærke følgende.

Med hensyn til underretternes sagsområde er forholdet det, at der så sent som ved loven af 31. marts 1953 om ændringer i retsplejeloven skete en forhøjelse af værdigrænsen for de sager, der er underretts-sager, fra 2 000 kr. til 3 000 kr., ligesom grænsen for de tilfælde, hvor sagerne kan behandles ved underret, hvis sagsøgte ikke gør indsigelse, forhøjedes fra 3 000 kr. til 4 000 kr. Bortset herfra har justitsministeriet dels ved sine egne love, dels i tilfælde, hvor man er blevet spurgt af andre ministerier, bestræbt sig for, at sager i så vidt omfang som muligt henlægges til underret som første instans.

Løvrigt berører dette spørgsmål hele den nuværende organisation af sagsfordelingen mellem de retslige instanser, hvorefter landsretterne dels er ankeinstans i forhold til underretterne, dels første instans.

Som det ærede medlem hr. Thestrup ved, har dette spørgsmål været diskuteret på dommerforeningens årsmøde fornylig, og der synes på dette område at være divergerende meninger. Jeg må for mit vedkommende mene, at tiden ikke er inde til at tage dette spørgsmål op, også fordi det er givet, at mange andre hensyn end rene besparelshensyn spiller ind.

Forsåvidt angår det ærede medlem hr. Thestrups bemærkning om videre gennemførelse af umiddelbarhedsprincippet, således at parter og vidner afgiver forklaring direkte for den dømmende ret, må jeg i første række henvide til, at dette spørgsmål efter retsplejeloven i vidt omfang beror på retterne og parterne selv. Der er da også sket en udvikling i retning af større umiddelbarhed. Jeg kan f. eks. nævne, at der i langt de fleste af sagerne ved Østre Landsret, formentlig omkring 80 pct., sker umiddelbar bevisførelse. Ved Vestre Landsret ligger forholdene ganske vist anderledes, hvilket vel i første række beror på de større afstande i Jylland. Justitsministeriet vil have opmærksomheden henvendt på udviklingen indenfor dette område.

Det ærede medlem hr. Thestrup har tillige rejst det spørgsmål, om det ikke er rimeligt, at vi her i Danmark, således som tilfældet er i flere andre lande, lader sagførerene få autorisation som notarer, således at de f. eks. kan attestere testa-